

Sme na začiatku stabilizácie odvetvia

Vo Víglaši sa 9. októbra 2019 stretli predsedovia a podpredsedovia regionálnych poľnohospodárskych a potravinárskych komôr a regionálnych komôr so štatútom, aby získali najaktuálnejšie informácie zo sektora.

V úvode porady vystúpili dvaja hostia: generálny riaditeľ Pôdohospodárskej platobnej agentúry (PPA) Juraj Kožuch a generálny riaditeľ Sekcie poľnohospodárstva Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) Štefan Ryba.

Čerpanie financií z prvého a druhého piliera

Juraj Kožuch hovoril v úvode o priamych platbách v roku 2019 s výhľadom na nasledujúci rok. Zhodnotil, že PPA sa darí robiť viaceré úkony v predstihu, a to vďaka investíciám do IT systémov. Stále však agentúre chýba približne 130 zamestnancov, čo výrazne sťažuje niektoré procesy. Počet chybných žiadostí, resp. počet žiadostí s prekryvom v roku 2019 mierne klesol. Generálny riaditeľ prezentoval vo svojom vystúpení aj najčastejšie chyby v žiadostiach, ktorými sú najmä zmeny po podaní žiadosti, predkladanie nesprávnych dokumentov, nadvýmera, neobhospodarovanie či neplnenie podmienok zaťaženia.

V súvislosti s projektovými podporami poznamenal, že vyhlasovanie výziev pokračuje podľa indikatívneho harmonogramu výziev, ktorý je zverejnený na webovom sídle rezortného ministerstva. „Aktuálne ukončujeme vyhodnocovanie výzvy na závlahy. Chceli by sme, aby ste do konca jesene mali v rukách rozhodnutia,“ spresnil generálny riaditeľ PPA.

Štátna pomoc na aktuálny rok

Veľkou témou bolo v aktuálnom roku aj sucho 2017, na ktoré prijala PPA 183 žiadostí, z toho 37 žiadostí bolo vyradených. Aktuálne bolo z výslednej nárokovanej sumy 16,5 milióna eur vyplatených 139 žiadateľom už takmer 15,6 milióna eur.

Pri štátnej pomoci na platby poistného v poľnohospodárskej výrobe bolo prijatých 652 žiadostí (25 žiadostí bolo vyradených). Požiadavka je 5,79 mil. eur, čo presahuje stanovený limit (4 mil. eur). Predpokladaný termín vyplatenia je december 2019. Mediálne najviac diskutovanou témou v aktuálnom roku bola zelená nafta pre poľnohospodárov, na ktorú vyčlenilo ministerstvo 30 miliónov eur. Po prijatí 2 213 žiadostí z celkového počtu približne 7-tisíc možných žiadateľov sa táto suma upravila na takmer 24 miliónov eur. „Očakávali sme trochu vyšší záujem najmä z radov pestovateľov. Chovatelia sa nám prihlásili takmer všetci. Zamrzeli nás aj vyjadrenia o komplikovanom procese podávania žiadosti. Daná žiadosť sa dala podať v priebehu 10 minút. Sám som si to vyskúšal,“ reagoval Juraj Kožuch.

[Pozrite si fotogalériu z porady --->](#)

Generálny riaditeľ Sekcie poľnohospodárstva MPRV SR Štefan Ryba následne rozvinul tému zelenej nafty. Potvrdil, že pri nízkom záujme v rámci registrácie potenciálnych žiadateľov do štátneho DataCentra bolo zjavné, že suma 30 miliónov eur nebude vyčerpaná. Vo svojom vystúpení preto zdôraznil, že systém výpočtu opatrenia bol upravený a doplnený o výrobu krmív. „Ten normatív bol teda navýšený hlavne v živočíšnej výrobe. Pôvodne to nebol náš zámer, ale keď sme videli, aké čerpanie hrozí, tak sme to upravili. Najmä preto, že sme už mali 30 miliónov eur schválených

v parlamentom rozpočte. Nie je nič horšie, ako keď sa financie nečerpajú,“ povedal Štefan Ryba.

Očakávané opatrenia

Š. Ryba sa zároveň dotkol aj témy dlhoočakávaného rizikového fondu, po ktorom volajú poľnohospodári už vyše desaťročie. Spresnil, že ambíciou ministerstva je priniesť opatrenie vo forme zákona, čo prinesie garanciu čerpania financií zo schváleného rozpočtu. *„Dnes máme na Slovensku len dva takéto fondy - environmentálny a štátny fond rozvoja bývania. My teda máme ambíciu priniesť tento fond v rámci riadenia rizík,“* spresnil Štefan Ryba.

Velkým problémom je narastajúci počet hlásení o škodách poľnou zverou na poľných kultúrach. Potvrdzujú to aj slová generálneho riaditeľa Sekcie poľnohospodárstva MPRV SR: *„Škody, ktoré sú dnes spôsobované suverénne predstavujú najväčšie straty. Dovolím si povedať, že ani sucho či mráz a ďalšie hrozby by do budúcnosti nepriniesli toľko strát ako v poslednej dobe práve premnožená zver.“* Potvrdil tiež, že pri schvaľovaní nového zákona o poľovníctve je na strane prvovýroby a osobne pochválil veľkú angažovanosť pri celom procese rokovaní zo strany predsedu RPPK Lučenec Rastislava Slocíka.

Témou, ktorá sa poľovníctva bezprostredne dotýka, je africký mor ošípaných. Zástupca rezortného ministerstva potvrdil, že problém riešia a na opatrenia pre boj proti nákaze budú taktiež vyčlenené nemalé finančné zdroje.

Aktivity SPPK

Predseda Slovenskej poľnohospodárskej a potravinárskej komory Emil Macho v následnej diskusii poznamenal, že 2200 žiadateľov o zelenú naftu na podporu špeciálnej rastlinnej výroby a živočíšnej výroby je reálny obraz slovenského poľnohospodárstva. Zároveň zdôraznil, že prislúbených 80 miliónov eur zo štátneho rozpočtu na podporu odvetvia doposiaľ nebolo stopercentne prerozdelených, preto poľnohospodári a potravinári očakávajú včasnú informáciu o ďalšom

smerovaní aktivít rezortného ministerstva. „Nepovedal by som, že všetky rozbehnuté opatrenia vedú k stabilizácii sektora, skôr k začatiu stabilizácie,“ spresnil Emil Macho.

Informácie z RPPS

Predseda SPPK predniesol aj informácie z rokovania Rady poľnohospodárskych a potravinárskych samospráv SR (RPPS), ktorá rokovala v Bratislave deň pred poradou vo Víglaši. Zásadnou aktivitou RPPS SR, ktorej SPPK aktuálne predsedá, je stretnutie s predstaviteľmi relevantných politických strán, ktoré sa v budúcom roku budú uchádzať o miesta v Národnej rade SR. „*Chceme vedieť, aký majú názor na vývoj agropotravinárstva, programy niektorých strán v rámci tohto odvetvia sú zaujímavé,*“ poznamenal Emil Macho. Zároveň potvrdil, že najzávažnejšie otázky okolo dofinancovania štátnej pomoci v aktuálnom roku, príprava rozpočtu na budúci rok či africký mor ošípaných sú témami, ktoré chce RPPS SR čo najrýchlejšie riešiť s podpredsedníčkou vlády SR G. Matečnou.

E. Macho poznamenal, že v rámci rozpočtu na budúci rok netreba zabúdať ani na dokument o pozemkových úpravách hradených zo štátneho rozpočtu, ktorý schválila vláda SR. Zásadnou sa však javí nutnosť notifikovať ďalšie schémy štátnej pomoci, aby boli do budúca pripravené. „*Notifikácia štátnej pomoci môže pokojne trvať aj trištvrte roka, pokiaľ prejde všetkými potrebnými kanálmi. Preto je potrebné navrhovať veci, ktoré sa reálne dajú notifikovať, aby sme v budúcnosti nestrácali čas*“, dodal predseda komory.

Lobbing pri príprave SPP

Velký priestor dostala vo Víglaši aj téma prípravy novej Spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP) po roku 2020. Do Víglaša ju prišla vysvetliť Adéla Paďourková, ktorá pracuje pre Konzorcium agrárnych samospráv ČR a SR, ktorej je SPPK súčasťou. „Hlavným cieľom pri vzniku Konzorcia bolo aktívne zapájanie sa a ovplyvňovanie tvorby SPP. K tomu smerujú aj všetky aktivity, ktoré na pôde Bruselu uskutočňujeme,“ vysvetlila Adéla Paďourková. Dôležitý je tak lobbing na pôde Európskeho parlamentu, ale aj mimovládnych organizácií. Adéla Paďourková predstavila publiku všetky postupy pri rokovaní, jednotlivé pozície a návrhy výborov Európskeho parlamentu ENVI a AGRI. Veľkou výhodou je, že po nedávnych voľbách do Európskeho parlamentu sa do 48 členného výboru AGRI dostali aj „naši“ zástupcovia. Ide však len o malé víťazstvo, nakoľko sa vo výbore nachádza drvivá väčšina zeleno zmýšľajúcich politikov. Nová tvár zasadne aj na stoličku eurokomisára pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, pretože 8.10.2019 bol schválený poľský nominant Janusz Wojciechowski. Množstvo noviniek a názorových rozporov v spojitosti s Brexitom sa však musí riešiť predovšetkým na Rade ministrov, kde však ako Konzorcium nemáme prístup. Preto je potrebná úzka súčinnosť s rezortným ministerstvom.